

1. Κλίνω στον Ενεστώτα και στον Αόριστο τα ρήματα:

αρνούμαι	
Ενεστώτας	Αόριστος
κινούμαι	κινήθηκα

καταργούμαι	
Ενεστώτας	Αόριστος
καταργούμαι	καταργήθηκα

2. Συμπληρώνω τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης στον **Αόριστο**: (συντηρούμαι, μιμούμαι, απωθούμαι, διηγούμαι, προωθούμαι, εξαντλούμαι, παραχωρούμαι)

(αυτοί) με επιτυχία το δάσκαλό τους.

Τα προϊόντα στην αγορά.

(εμείς) ακριβώς όσα συνέβησαν.

Ο Κώστας από την κούραση.

Τα εδάφη αυτά ύστερα από το Β' Παγκόσμιο πόλεμο.

Οι εχθροί σε μεγάλο βάθος.

(εσείς) επειδή σας πληρώναμε το νοίκι.

3. Συμπληρώνω τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο των ρημάτων της παρένθεσης:

Ο ενοικιαστής τα κλειδιά του διαμερίσματος.
(παραδίδω, αόριστος)

Ο ποδοσφαιρικός αγώνας από το ραδιόφωνο.
 (μεταδίδομαι, στιγμ. μελ.)
 Τον το σημάδι που είχε στο χέρι. (προδίδω, αόριστος)

4. Γράφω τα ρήματα δίνω, κινώ στην οριστική, υποτακτική και προστακτική του ενεργητικού και παθητικού Αορίστου.

Δίνω		
Ενεργητικός Αόριστος		
Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική

Δίνω		
Παθητικός Αόριστος		
Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική

κινώ		
Ενεργητικός Αόριστος		
Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική
κινώ		

Παθητικός Αόριστος		
Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική

5. Γράφω τα ρήματα που έχουν διαφορετικούς τύπους στον Αόριστο:

Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική
λέω		
βλέπω		
πίνω		
βγαίνω		
ανεβαίνω		
τρώω		
κατεβαίνω		
έρχομαι		

6. Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με το κατάλληλο ρήμα της παρένθεσης στον παρατατικό:

(ξέρω, λέω, θέλω)

Ο πατέρας του τι είχε συμβεί, αλλά δεν τίποτα στο γιο του, γιατί δεν να τον πληγώσει.

(είμαι, βλέπω, νιώθω)

..... η πρώτη φορά που την παρέλαση.
..... περήφανος για την ελληνική καταγωγή του.

(κόβω, βρίσκω)

Το ποτάμι την κοιλάδα στα δυο. Ο παππούς
..... πάντα την ευκαιρία να μας διηγηθεί την ιστορία του.

(κάνω, πίνω)

..... πάντα ό,τι περνούσε από το χέρι του για να βοηθήσει την πόλη του. Οι συμπολίτες του είχαν απεριόριστη εμπιστοσύνη.
..... νερό στο όνομά του.

ΜΕΤΟΧΕΣ

Ενεργητική φωνή

Στην ενεργητική φωνή μετοχή έχει μόνο ο Ενεστώτας με κατάληξη **—οντας** (**α' συζυγία**) και **—ώντας** (**β' συζυγία**). Η μετοχή αυτή είναι άκλιτη.

π.χ. παίζω → παίζοντας / ζητώ → ζητώντας

Παθητική φωνή

Στην παθητική φωνή μετοχή σχηματίζουν δύο χρόνοι:

- **Ο ενεστώτας** με καταλήξεις **—άμενος, -όμενος, -ούμενος, -ώμενος**

π.χ. εργάζομαι → εργαζόμενος, -όμενη, -όμενο

τρέμω → τρεμάμενος, -άμενη, -άμενο

χαίρομαι → χαρούμενος, -ούμενη, -ούμενο

ρήματα β' συζυγίας

προσδοκώ → προσδοκώμενος, -ώμενη, -ώμενο

τιμώ → τιμώμενος, -ώμενη, -ώμενο

Ορισμένες από τις μετοχές αυτές έχουν γίνει ουσιαστικά (ουσιαστικοποιημένες μετοχές) τα πλεούμενα, το κρατούμενο, το περιεχόμενο κ.ά.

- **Ο παρακείμενος** με κατάληξη: **-μένος, -μένη, -μένο**. Οι μετοχές

κλίνονται όπως τα επίθετα σε -ος, -η, -ο

π.χ. δένω → δεμένος, -μένη, -μένο

γράφω → γραμμένος, -μμένη, -μμένο

απλώνω → απλωμένος, -μένη, -μένο

Παθητικές μετοχές με λειτουργία επιθέτου

Χρησιμοποιούνται ως επίθετα δηλ. συνοδεύουν ουσιαστικά και λειτουργούν ως:

- **επιθετικοί προσδιορισμοί** → προσδιορίζουν ένα ουσιαστικό δίνοντάς του μια ιδιότητα

π.χ. Έβγαλα το παγωμένο νερό από το ψυγείο

- **κατηγορούμενο** (μετά από συνδετικά ρήματα)

π.χ. Τα μάτια της ήταν δακρυσμένα

- **υποκείμενο ή αντικείμενο ρημάτων**, όταν είναι ουσιαστικοποιημένη μετοχή, (δηλ. το ουσιαστικό που προσδιορίζει παραλείπεται, επειδή εννοείται εύκολα.

(Υ)

(Α) (ρ)

π.χ. **Ο πεινασμένος** (ενν. άνθρωπος) καρβέλια ονειρεύεται.

(Υ)

(Ρ)

(Α)

Ο νόμος προστατεύει τους **εργαζόμενους** (ενν. ανθρώπους)

ΠΑΘΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Στις μετοχές του παθητικού παρακειμένου σε –μένος, -μένη, -μένο η ορθογραφία τους εξαρτάται από την κατάληξη των ρημάτων από τα οποία προέρχονται.

Έτσι ισχύουν σχετικά με την ορθογραφία των μετοχών

Ρήματα σε:	Μετοχή παθητικού παρακειμένου σε:
-ώνω π.χ. απλώνω	-ωμένος,-η,-ο π.χ. απλωμένος,-η,-ο
-αίνω π.χ. μαθαίνω ζεσταίνω	-ημένος π.χ. μαθημένος,-η,-ο -αμένος ζεσταμένος,-η,-ο
-εύω π.χ. μαγεύω (αόριστος σε –ψα) εκπαιδεύω (αόριστος σε –σα)	-εμένος,-η,-ο π.χ. μαγεμένος,-η,-ο -ευμένος,-η,-ο π.χ. εκπαιδευμένος,-η,-ο
-ύνω π.χ. λύνω μολύνω εξαιρούνται αποθαρρύνω, επιβαρύνω	-υμένος,-η,-ο π.χ. λυμένος,-η,-ο -υσμένος,-η,-ο π.χ. μολυσμένος,-η,-ο -ημένος,-η,-ο αποθαρρημένος, επιβαρημένος
-ίζω π.χ. στολίζω -είζω δανείζω -οίζω αθροίζω -ήζω πρήζω -ύζω δακρύζω	-ισμένος,-η,-ο π.χ. στολισμένος,-η,-ο -εισμένος,-η,-ο δανεισμένος,-η,-ο -οισμένος,-η,-ο -ησμένος,-η,-ο πρησμένος,-η,-ο -ουσμένος,-η,-ο -υσμένος,-η,-ο δακρυσμένος,-η,-ο
-πω,-βω, π.χ. γράφω -φω, -πτω ράβω (α' συζυγία) καλύπτω	-μμένος,-η,-ο π.χ. γραμμένος,-η,-ο ο ραμμένος,-η,-ο καλυμμένος,-η,-ο
-ώ π.χ. αγαπώ (β' συζυγία) ακουμπώ αλλά κρεμώ μεθώ	-ημένος,-η,-ο π.χ. αγαπημένος,-η,-ο -ισμένος,-η,-ο ακουμπισμένος,-η,-ο -ασμένος,-η,-ο κρεμασμένος,-η,-ο -υσμένος,-η,-ο μεθυσμένος,-η,-ο

ΠΡΟΣΟΧΗ

. Μερικά ανώμαλα ρήματα σχηματίζουν τη μετοχή παθητικού παρακειμένου σε

-ωμένος. Αυτά είναι:

βλέπω-ιδωμένος / λέγω-ειπωμένος / γίνομαι-γινωμένος / κάνω-καμωμένος / πίνω-πιωμένος / τρώ(γ)ω-φαγωμένος

και ο παθητικός ενεστώτας σχηματίζει μετοχή με καταλήξεις: -άμενος, -όμενος,

-ούμενος, -ώμενος. Οι μετοχές αυτές είναι προπαροξύτονες.

α' συζυγία

εργάζομαι - εργαζόμενος, -όμενη, -όμενο

τρέμω - τρεμάμενος, -άμενη, -άμενο

χαίρομαι - χαρούμενος, -ούμενη, -ούμενο

ρήματα β' συζυγίας

προσδοκώ - προσδοκώμενος, -ώμενη, -ώμενο

τιμώ - τιμώμενος, -ώμενη, -ώμενο

Ασκήσεις:

Σχημάτισε τις παθητικές μετοχές των ρημάτων

καθαρίζω:

ντύνω:

χαίρομαι:

μαγεύω:

στολίζω:

περιποιούμαι:

ταλαιπωρώ:

κάθομαι:

τρέφω:

απορρίπτω:

πλέκω:

διώχνω:

πετυχαίνω:

μαθαίνω:

ανασταίνω:

αντιγράφω:

διαγράφω:

τρίβω:

κλέβω:

αδικώ:

δυστυχώ:

απομακρύνω:

διευκολύνω:
 μολύνω:
 επιβαρύνω:
 ποτίζω:
 δανείζω:
 αθροίζω:
 πρήζω:
 δακρύζω:
 ανοίγω:
 κλείνω:
 σβήνω:
 κρίνω:
 πλένω:
 αγαπώ:
 μεθώ:
 χτυπώ:
 αλέθω:
 παίρνω:
 λούζομαι:
 ζώνομαι:
 εγκαταλείπω:
 απομακρύνω:
 ανάβω:
 επιβαρύνω:

Συμπλήρωσε τα κενά των παρακάτω παθητικών μετοχών με η,ι,υ ή οι
 αθρ....σμένος, δακρ....σμένος, πλημμυρ....σμένος, λυγ....σμένος,
 απολ....μένος, ικανοποι....μένος, επιβαρ....μένος, τιμωρ...μένος,
 αποθαρρ...μένος, αναστ....μένος, σκουπ....σμένος, τραγουδ....σμένος,
 μολ...σμένος, κυνηγ....μένος

Συμπλήρωσε τα κενά των παρακάτω παθητικών μετοχών (ενεστώτα ή παρακειμένου) με ο ή ω και να βάλεις τόνο όπου χρειάζεται.
 φαγ...μένος, τεντ...μένος, καμ...μένος, εκπαιδευ.....μενος,
 τιμ...μενος, ξηλ....μένος, ειπ....μένος, ενδιαφερ....μενος, ιδ....μένος,
 περικυκλ....μένος, υποχρε.....μένος, προστατευ....μενος,
 ολοκληρ.....μένος, σκεπτ.....μενος, παραγιν....μένος, υπερυψ.....μένος

Συμπλήρωσε τις μετοχές του ενεργητικού ενεστώτα (-όντας, -ώντας)
 και του παθητικού παρακειμένου (-μένος, -μένη, -μένο)των
 παρακάτω ρημάτων.

Ρήμα	Μετοχή ενεργητικού ενεστώτα	Μετοχή παθητικού ενεστώτα
στολίζω	στολίζοντας	στολισμένος
λύνω		
δακρύζω		

κλείνω		
ράβω		
χτυπώ		
αδικώ		
διψώ		

Συμπλήρωσε τα κενά των προτάσεων με τη μετοχή του παθητικού παρακειμένου των ρημάτων της παρένθεσης.

1. Ήταν ένας **ταλαιπωρημένος** (ταλαιπωρώ),
(βασανίζω) άνθρωπος, που προχωρούσε με
(κουράζω) βήμα.

2. Τα (ανθίζω) λουλούδια μοσχομυρίζουν στον
..... (ποτίζω) από το νερά της βροχής κήπο.

3. Είναι ένας (πετυχαίνω) καλλιτέχνης,
..... (αναγνωρίζω) για το σημαντικό έργο του.

Άπλωσα τα (πλένω) ρούχα.

Πριν φτάσουν οι επισκέπτες, φρόντισε να είναι
(συμμαζεύω) το δωμάτιό σου και (τακτοποιώ) το
γραφείο σου.

Θα πετάξω τα(φθείρω) παπούτσια που είναι (φυλώ)
.....
στην αποθήκη.

Ήταν (περνώ) η ώρα και ξάπλωσα
..... (νυστάζω)

στο κρεβάτι μου.

Εξαιτίας της ομίχλης η ορατότητα είναι (μειώνω)

Γράψε με μια μετοχή παθητικού ενεστώτα ή παθητικού
παρακειμένου, πώς λέγεται:

η μητέρα που εργάζεται

εργαζόμενη

Αυτός που κατηγορείται για κάτι

Το ποσό που απαιτείται

Αυτός που κρατείται στη φυλακή

Το ζώο που απειλείται

Αυτός που έχει εκνευριστεί

Αυτός που έχει βραβευτεί

Αυτό που ζητά μια άσκηση

Να βρεις τις μετοχές του παθητικού παρακειμένου των παρακάτω
ρημάτων.

γκρεμίζω **γκρεμισμένος.**

στενοχωρώ

αγανακτώ

εξελίσσω

μορφώνω

καταστρέφω

αυξάνω

[illegible]